

— Ὁ Γαροφόλης ὕψωσε τότε τὴν χεῖρα, καὶ ὁ Ρικάρδος ἔμεινε ἔχων ὑψωμένην τὴν μάστιγα.
— Ἦνάμισα ὅτι ἤθελε ν' ἀποναίμην χάριν. Ἀλλὰ δὲν ἐπρόκειτο περὶ χάριτος.

— Ἦξεύρεις πόσον αἰ φωναὶ μὲ πειράζουν, εἶπε πρῶτος ὁ Γαροφόλης ἀποτελούμενος πρὸς τὸ θῆμά του, ἠξεύρεις ὅτι ἂν ἡ μάστιξ σοὶ σχίξει τὰ κέρατα, αἱ φωναὶ σοὶ μοὶ σχίζουσι τὴν καρδίαν. Σὲ εἶδοπαῖω λοιπὸν ὅτι δὲ ἐκάστην κραυγὴν θὰ ἔγης μίαν πρόσθετον πληγὴν καὶ εἰς τοῦτ' ἂν πταίης σύ. Ἴδὲ νὰ μὴ μὲ κάμης ν' ἀσθενήσω ἀπὸ τὴν λύπην μου. — Ἀχ ἔστρεφες πρὸς ἐμὲ ὀλίγην ἀγάπην, ὀλίγην εὐγνωμοσύνην, θὰ εἰσιώπων. — Ρικάρδος, ἐμπρός.

Καὶ ὁ Ρικάρδος ὕψωσε τὸν βραχίονα, καὶ τὰ λωρία ἐθέρισαν τὴν βράχιν τοῦ δυστυχικοῦ.
— Μητέρα, μητέρα μου! ἔκραξεν οὗτος.
— Εὐτυχῶς ἄλλο δὲν εἶδα, διότι ἡ θύρα τῆς κλίμακος ἠνεώχθη καὶ ὁ Βιτάλης εἰσῆλθε.

— Ἐν βλέμματι τῷ ἤρκεσαν ὅπως ἐνόησεν ὅ,τι τῷ εἶχον ἀναγγεῖλαι αἱ κραυγαὶ αἱ ἀντηχηῦσαι μέχρι τῆς κλίμακος. Ἐλθὼν πρὸς τὸν Ρικάρδον, τῷ ἤρκεσαν ἀμέσως τὴν μάστιγα, καὶ ἔπειτα, ζωηρῶς στραφείς πρὸς τὸν Γαροφόλην, ἐστάθη ἐμπρὸς τοῦ σταυρόνων τὰς χεῖρας.

— Ὅλ' αὐτὰ δ' ἔγιναν τόσον ταχέως, ὥστε ὁ Γαροφόλης ἔμεινε κατ' ἀρχὰς τεθορυβημένος· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον συνελθὼν, καὶ ἀναλαβὼν τὸ γλυκερόν του μειδιάμα,

— Δὲν εἶναι φοβερόν τῷ ὄντι; εἶπε. Τὸ παιδίον τοῦτο καρδίαν δὲν ἔχει.
— Ἐἵν' ἐντροπή! ἀνέκραξεν ὁ Βιτάλης.

— Τοῦτο λέγω κ' ἐγώ, διέκοψεν ὁ Γαροφόλης.
— Ἀς λσιφουν τὰ καμώματα, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριός μου ἐντόνωσ. Ἦξεύρεις ὅτι δὲν ἀποτεινόμεθα πρὸς αὐτὸ τὸ παιδίον, ἀλλὰ πρὸς σέ. Ναι, ἐντροπή εἶναι, εἶναι ἀνανδρία νὰ βασανίζης κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παιδία μὴ δυνάμενα ν' ἀντισταθῶσι.

— Τί ἔχεις ν' ἀνακατωθῆς, κουτάγερε; εἶπεν ὁ Γαροφόλης, ἀλλάσσων ἦθος.

— Ἐχει ν' ἀνακατωθῆ ἡ ἀστυνομία.

— Ἡ ἀστυνομία; ἔκραξεν ὁ Γαροφόλης ἐγειρόμενος. Μὲ φοβερίζεις διὰ τῆς ἀστυνομίας, σύ;

— Ναι, ἐγώ, ἀπεκριθὲν ὁ κύριός μου, χωρὶς νὰ θειλιάσῃ διὰ τὸν θῆμόν τοῦ παθρόνε.

— Ἀκουσον, Βιτάλη, τῷ εἶπεν οὗτος πρᾶυνόμενος καὶ μετὰ τόνου εἰρωνικοῦ. Δὲν πρέπει νὰ κάμνης τὸν κακὸν, καὶ νὰ μ' ἀπειλῆς ὅτι θὰ ὀμιλήσης, διότι καὶ ἐγὼ ἠμπορῶ νὰ ὀμιλήσω· καὶ τότε τίς θὰ εἶναι ὅστις θὰ δυσαρεστηθῆ; Ἐννοεῖται δὲν θὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἀστυνομίαν νὰ διηγηθῶ τὰς ὑποθέσεις σου δὲν τὴν ἐνδιαφέρουν. Ἐνδιαφέρουν ὅμως ἄλλους, καὶ ἂν ἐπήγαινα εἰς αὐτοὺς νὰ τοῖς εἰπῶ ὅ,τι ἠξεύρω, ἂν ἐν ὄνομα ἀπλῶς ἐξεστόμεζον, ἐν μόνον ὄνομα,

τίς θὰ ἠναγκάζετο νὰ ὑπάγῃ νὰ κρύψῃ τὴν ἐντροπήν του;

— Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὁ κύριός μου ἔμεινε χωρὶς ν' ἀποκριθῆ. Ἐγὼ ἤμην ὡς ἐνεός· πρὶν δὲ συνελθῶ ἐκ τῆς ἐκπλήξεως εἰς ἠν μὲ εἶχον βυθίσει οἱ παράδοξοι οὗτοι λόγοι, λαθῶν με. ὁ Βιτάλης ἐκ τῆς χειρός,

— Ἀκολούθει με, μοὶ εἶπε.

— Καὶ μ' ἔσυρος ὑπὸς τὴν θύραν.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Γαροφόλης γελῶν, δὲν θὰ μόνεις, γέρων μου, ἐλπίζω. Εἶχες νὰ μὲ ὀμιλήσης.

— Δὲν ἔχω πλέον τίποτε νὰ σ' εἰπῶ.
— Καὶ χωρὶς ἄλλης λέξεως, χωρὶς νὰ μεταστραφῆ, κατέβη τὴν κλίμακα, κρατῶν με πάντοτε ἐκ τῆς χειρός. Πόσον ἐλαφρότερα ἀνέπνεον παρὰ κολουθῶν τον! Διέφυγον λοιπὸν τὸν Γαροφόλην! Ἄν ἐτόλμων, ἤθελον ἐναγκαλισθῆ τὸν Βιτάλην.

ΑΙ ΘΑΘΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

[Ἐκ τῶν τοῦ Schopenhauer*].

— Ἐν τῷ τῷ πρώτῳ ἡμῖσι τοῦ βίου εἶνε σύντομος καὶ ἀκάματος σπουδὴ πρὸς τὴν εὐτυχίαν, τὸ δεύτερον ἡμῖσι ἐξ ἐναντίας κατέχεται ὑπὸ ὀδυνηροῦ τινος αἰσθημάτων φόβου, διότι τότε ὁ ἀνθρωπος κατανοεὶ ἐναργῶς πλέον, ὅτι ἡ εὐτυχία εἶνε χιμαῖρα, καὶ ὅτι τὸ ἄλλος καὶ ἡ ὀδύνη μόνον ὑπάρχουσι πράγματι. Διὰ τοῦτο καὶ πᾶς συνετὸς καὶ περισκευημένος ἄνθρωπος δὲν ἐπι-

* Σημ. τῆς Δ' τῆς Ἑστίας. Ἀρθροῦρος Σχοπενχάουερ, διάσημος Γερμανὸς φιλόσοφος, υἱὸς τῆς περιώνυμου συγγραφέως Ἰωάννας Σχοπενχάουερ, τῆς εὐγενοῦς φίλης τοῦ ποιητοῦ Γοίττου, ὑπῆρξεν ἰδιοῦ φιλοσοφικοῦ συστήματος, ὅπερ κατ' ἀρχὰς μὲν, ἐφ' ὅσον ἔζη ὁ μέγιστος καὶ σύγρονός τοῦ Σχοπενχάουερ Γερμανοὶ φιλόσοφοι, παρήλθε σχεδὸν ἀπαρτηρήσαν, προϊόντος ὅμως τοῦ χρόνου, εἰκόσσε κλειότερα τὴν προσοχὴν τοῦ κοινῶ, μέχρι οὗ ἐσχάτως ἀπέβη τὸ προσφιλὲς ἀνάγνωσμα ὅλου σχεδὸν τοῦ κόσμου, καὶ αὐτῶν τῶν μὴ ἐξ ἐπαγγέλματος φιλοσοφούντων. Θεωρητικῶς τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Σχοπενχάουερ δὲν εἶνε ἄφρωτον, καὶ κατὰ μέγα μέρος δύναται νὰ εἰπῆ τίς ὅτι εἶνε αὐτὸ τοῦτο σύστημα παραδοξολογίωμ Ἄλλ' ὁ φιλόσοφος οὗτος κέκτῃται εἰς ὑπατον βαθμὸν ὅ,τι οὐδεὶς ἄλλος Γερμανὸς φιλόσοφος μέχρι σήμερον, τὴν εὐκρίνειαν καὶ τὴν χάριν τοῦ λόγου. Φωσομαθῆς καὶ πολυμαθῆς ἕνεκα τῆς ἐξειδικιασμένης ἀνατροφῆς, ἠν ἠετόχησε νὰ λάβῃ παρὰ τῆς μητρός του καὶ ἕνεκα τῶν ποιητικῶν καὶ φιλολογικῶν αὐτῆς σχέσεων, ἐντριβῆς εἰς τὴν καθόλου φιλολογίαν, ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν, ἐκ συστήματος δ' ἐχθρός τῆς γερμανικῆς ἐν τῷ φιλοσοφῶν φρασσεολογίας, ἥτις ἀποβαίνει πολλὰς ἀδιανόητος· καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς μεμνημένους, ὁ Σχοπενχάουερ κατώφρωσε, τοῦλάχιστον ὅπου τὸ θέμα του δὲν ἀπῆτε ἀναποράστως τὴν καθιερωμένην φρασσεολογίαν τῶν φιλοσοφικῶν ὄρων, νὰ εἶνε προσιτὸς εἰς πάντα ἀναγνώστην, καὶ αὐτὸν τὸν μετριῶς πεπαιδευμένον· ἐντέθεν δὲ καὶ ἡ σημερινὴ ἔκτακτος διάδοσις τῶν συγγραμῶν του. Ὁ λόγος αὐτοῦ βρεῖε συνηθῶς ὡς διαχυγῆς ὀμβρίον, πολλὰς δὲ ἀποβαίνει οὕτως ἀνθρώπος καὶ ἐπιχάρις, ὥστε ὁ

ζητεί ζωής ἀπολαύσεις, ἀλλὰ μόνον τὸ μὴ ἀλγεῖν, τὸ ἄτρωτον.— Ὅτε ἤμην νέος, ἤρκει μίαν κρούσιν τοῦ κώδωνος εἰς τὴν θύραν μου, διὰ νὰ γείνω πλήρης χάρας, διότι ἔλεγα κατ'ἐμαυτὸν: « Ἄν' ἔτι τρέχει! » Ἀργότερα, ὠριμώτερος τὴν ἡλικίαν γενόμενος, δὲν ἤδυναμην ν' ἀκούσω αὐτὴν ταύτην τὴν κρούσιν τοῦ κώδωνος, χωρὶς νὰ μὲ καταλάβῃ ὀδυνηρὸν τι αἰσθημα, ὄχι πολὺ ἀπέχον τοῦ πρῶτου. Ἄλλοιμονον ἔλεγα κατ'ἐμαυτὸν, τί τρέχει λοιπὸν;»

Ὅδὲν σταθερὸν ἐν τῷ βίῳ, ὅστις φεύγει ταχέως: οὔτε ὀδυνὴ ἀτελεύτητος, οὔτε χάρα αἰωνία, οὔτε ἐντύπωσις μόνιμος, οὔτε ἐνθουσιασμός διαρκής, οὔτε ἀπόφασις μεγάλη, προωρισμένη νὰ ἐπικρατήσῃ καθ' ἅπαντα τὸν βίον. Τὰ πάντα διαλύονται ἐν τῷ γεωμάρῳ τῶν ἐπῶν. Τὰ λεπτά, τὰ ἀναριθμητὰ ἄτομα τῶν μικρῶν πραγμάτων, κλάσματα πολλοσημῶρια μίαν ἐκάστης τῶν ἡμετέρων πράξεων, εἰς οἱ διαβρωτικοὶ σκώληκες, οἱ καταστρέφοντες πᾶν ὅ, τι μέγα καὶ παράβολον. Ὅδὲν ἐπιχειρεῖ τις μετὰ σπουδαιότητος, διότι ἔκονιορτος δὲν ἀξίζει τὸν κόπον τοῦτον.

Ἐάν τις ἐξετάσῃ τίς τὸν βίον ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς πραγματικῆς του ἀξίας, βλέπει ὅτι δὲν εἶνε βέβαιον ὅτι εἶνε προτιμώτερος τοῦ μηδενός· λέγω μάλιστα, ὅτι, ἐάν ἦτο δυνατόν ν' ἀκούσθῃ ἡ πείρα καὶ ἡ σκέψις, ἤθελον ὑψώσῃ φωνὴν ὑπὲρ τοῦ μηδενός. Ἐάν τις ἐλθὼν ἐκρούσῃ τὴν πλάκα τῶν τάφων, διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τοὺς νεκροὺς ἐάν θέλουσι νὰ ἐγερθῶσιν, οἱ νεκροὶ θὰ εἴσειον τὴν κεφαλὴν. Τοιαύτην γνώμην ἔχει καὶ ὁ Σωκράτης ἐν τῇ ἀπολογίᾳ τοῦ Πλάτωνος· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἐράσιμος καὶ εὐθυμὸς Βολταίρος ἀμολογεῖ τὰ ἑξῆς: « Ἀγαπῶσι τὴν ζωὴν συνήθως· ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει καὶ ὅτι τὸ μηδὲν δὲν ἔχει τὰ καλὰ του, καὶ ἄλλαχού: « Δὲν γνωρίζω τί εἶνε ἡ μέλλουσα ζωὴ· ἀλλ' ἡ παρούσα εἶνε ἀνοστος ἀστεϊσμός.»

Ὁ βίος ἐκάστου ἀνθρώπου μακρόθεν καὶ ἄνωθεν ἐπισκοπούμενος ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ καὶ ἐν ἀναγνώστῃ νομίζει, ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του ποιητὴν μάλλον ἢ φιλόσοφον. Ἄλλοτε πάλιν, ἰδίως δεκάς ὅσῳ τὴν ἀλήθειαν αὐτὸν ἢ πρὸς τοὺς Γερμανοὺς καθηγητὰς καὶ φιλοσόφους ἀπέχθει, καὶ περιφρόνησις τοῦ, ἢ φιλοσοφικῆ του Μούσα ἐκχέεται εἰς σαρκασμοὺς πλήρεις ἀτιμῶν ἄλατος καὶ δηκτικωτάτους, καὶ τότε νομίζει τις, ὅτι ἀναγνώσκει τὸν πλεόν ἄνηρδον, τὸν πλεόν εὐφρόνταστον, τὸν πλεόν ἐπαγωγὸν ἐπιφυλιδογράφον, πλεόντα ὄλον ἐντὸς ποικίλης πολυμαθείας, ἀγχωναστάτων συγκρίσεων καὶ παρομοιώσεων, στίχων, παρομιῶν, ἀνεχδῶτων τερπνοτάτων ἄμα καὶ σκοπιμωτάτων. Τὰ θέλητρα τότε τοῦ λόγου του εἶνε ἀμίμητα. Ἄλλ' ἡ περὶ τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων θεωρία τοῦ ἐκ συστήματος ἀπαισιοδόξου τούτου φιλοσόφου εἶνε ζοφερά καὶ ἀπελπία. Εἶνε δὲ ἀδύνατον ν' ἀναγνώσῃ τις παλλὰς τῶν σελίδων τούτων τῆς φιλοσοφίας του, χωρὶς νὰ καταληφθῇ ὑπὸ μελαγχολίας καὶ ὀλίψεως. Μία τοιαύτη σελὶς εἶνε καὶ ἡ ἐνταῦθα παρατιθεμένη ἐν μεταφράσει.

τοῖς κυριωτέροις αὐτοῦ γνωρίσμασιν μᾶς παριστάνει πάντοτε θέαμα τραγικόν· ἀλλ' ἐάν διέλθῃς αὐτὸν καθ' ὅλας τοὺς πᾶς μακρὰς λεπτομερείας, θὰ εἶδῃς τότε, ὅτι ἔχει τὸν χαρακτήρα κωμωδίας. Ἡ φορὰ καὶ ἡ βίαστος, τῆς ἡμέρας, ἡ ἀδιάκοπος θωπεία τῆς στιγμῆς, αἱ ἐλπίδες καὶ οἱ φόβοι τῆς ἐβδομάδος, τὰ δυστυχήματα ἐκάστης ὥρας, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς τύχης, ἤτις ἄλλα δὲν συλλογίζεσται παρά πως πάντοτε γὰ μᾶς ἐμπαιζῇ; Ἔθα ταῦτα εἶνε σκῆλαι κωμωδίας. Ἄλλ' αὐτὸ αἰτίοτε ἀποτυχᾶν οὐκ εὐχαί, αἱ μάταιαι προσπάθειαι αἱ ἐλπίδες, τὰς ὁποίας ἡ μοῖρα καταπατεῖ ἀνηλεῶς ὑπὸ τοῦ ποδᾶς τῆς, αἱ ὀλέθραιοι πλάναι ὀλοκλήρου ζωῆς, μὲ τὰς ἀπαύτως σισσωρευομένας θλίψεις καὶ ἀδύνας, καὶ τὸν θάνατον ἐν τῇ τελευταίᾳ πράξει, ἰδοὺ ἡ αἰωνία τραγωδία. Φαίνεται, ὅτι ἡ μοῖρα ἤθέλησε νὰ προσθήσῃ τὸν περίγελον εἰς τὴν ἀπελπισίαν τῆς ὑπάρξεώς μας, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεσώρυσεν εἰς τὸν βίον ἡμῶν ὅλας τὰς δυστυχίας τῆς τραγωδίας, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ δυνάμεθα νὰ τηρήρωμεν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν τραγικῶν προσώπων. Πολλοὺ γε καὶ δεῖ ἐν τῇ ἀπεράντῳ λεπτομερείᾳ τῆς ζωῆς οὐδὲν ἄλλο ὑποκρινόμεθα ἀναποδράσως, εἰ μὴ οὐτιδανὸν κωμικὸν πρόσωπον.

Ἐάν τις ἐπιθεῖ τις ὑπ' ὄψιν ἐνὸς ἐκάστου τὰς ὀδύνας καὶ τὰς φρικτὰς βασάνους, εἰς ἀδιάκωπως ὑπόκειται ὁ βίος αὐτοῦ, τὸ θέαμα τοῦτο ἤθελε προξενήσῃ εἰς αὐτὸν φρικτὴν. Ἐάν δὲ παρελάβανέ τις τὸν πλεόν ἀπεσκληρυμένον αἰσιδόξον, καὶ ὠδήγει αὐτὸν ἀνά μέσον τῶν νασοκομείων, τῶν λοιμοκαθαρητηρίων, τῶν αἰθουσῶν, ὅπου γίνονται αἱ χειρουργικαὶ ἐγχειρήσεις, τῶν δεσμωτηρίων, τῶν τόπων, ὅπου ἐκτελοῦνται αἱ θανατικαὶ ποιναὶ, τῶν πεδίων τῆς μάχης, τῶν κακουργωδικείων, καὶ ἤνοιγεν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ ζοφερά καταγῶγια, ὅπου παρεισδύεται ἡ ἀθλιότης διὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ βλέμμα τῆς ψυχῆς περιεργίας, καὶ ἀφίενε αὐτὸν ἐπὶ τέλους γὰς ἐμβλέψῃ εἰς τὸν λιμοκτονοῦντα πύργον τοῦ Οὐγαλίνου— τότε βέβαια καὶ αὐτὸς ἐπὶ τέλους θὰ ἀνεγνωρίζεν ὁ παῖς τις εἶνε ὁ καλύτερος οὗτος τῶν δυνατῶν κόσμων, ὅπως λέγει ἐν τῷ 3ο1330 νοσοτ 122

Καὶ τοῦ ἀλλοῦ εὐρηκεν ὁ Δάντης τὸ πρότυπον καὶ τὸ θέμα τῆς Κολάσεώς του, παρὰ ἐν τῷ πραγματικῷ κόσμῳ; Καὶ θμῶς εἶνε σωστὴ καὶ ἀληθὴς κόλασις ἐκείνη, τὴν ὁποίαν μᾶς ἀπεικονίζει. Ἐξ ἐναντίας δὲ, ὅταν ἤθελον νὰ περιγράψῃ τὸν Παράδεισον καὶ τὰς ἡδονὰς του, εὐρίθη ἐνώπιον δυσκολίας ἀνυπερβλήτου, ἕσα ἕσα διότι ὁ ἡμέτερος κόσμος οὐδὲν παρεῖχεν αὐτῷ ἀνάλογον. Ὅθεν καὶ ἀντὶ γὰ μᾶς περιγράψῃ τὰς ἡδονὰς τοῦ Παραδείσου, περιωρίσθη νὰ μᾶς εἴπῃ τί καὶ τί τοῦ εἶπαν ἐκεῖ οἱ πρόγονοί σου, ἡ Βεατρίκη σου, καὶ διάφοροι ἄγιοι. Ἐντεῦθεν βλέπει τις ὅποῖος τις κόσμος εἶνε ὁ ἡμέτερος. Ὅτε ὁ τὸν κόσμον τοῦτον, ἄλλοθεν σφραγίσον, ὅπου

ὄντα ἀγωνιώντα καὶ ὀδυνώμενα δὲν συντηροῦνται ἄλλως· εἰμὴ καταβροχθίζόμενα ἁμοιβαίως, ὅπου ἕκαστον σαρκοφάγον ζῶον εἶνε ὁ ζῶν τάφος χιλίων ἄλλων, καὶ δὲν συντηρεῖται τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλως παρὰ διὰ μικρᾶς σειρᾶς μαρτυριῶν, ὅπου ἡ δύναμις τοῦ πάσχειν αὐξάνει ἀναλόγως τῆς τοῦ διανοεῖσθαι, καὶ διὰ τοῦτο φθάνει εἰς τὸ ἔπακρον αὐτῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, τὸν κόσμον τοῦτον οἱ αἰσιόδοξοι ἠθέλησαν νὰ συναρμολογήσωσι μὲ τὸ σύστημα τῶν, καὶ νὰ μᾶς τὸν ἀποδείξωσιν ἐκ τῶν προτέρων ὡς τὸν ἀριστον τῶν δυνατῶν κόσμων. Ὁ παραλογισμὸς εἶνε προφανής.—Μαὶ λέγουν ν' ἀνοίξω τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ περιφέρω τὸ βλέμμα μου εἰς τὰς καλλονὰς τοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον φωτίζει ὁ ἥλιος, νὰ θαυμάσω τὰ βουνά του, τὰ κοιλάδας του, τοὺς χειμάρρους του, τὰ φυτά του, τὰ ζῷα του, καὶ δὲν ἠξέσφω τί ἄλλα ἀκόμη. Καὶ πῶς ὁ κόσμος λοιπὸν δὲν εἶνε ἄλλο τι παρὰ μαγικός φανός; Τὸ θέαμα βέβαια ὡς θέαμα εἶνε λαμπρὸν, ἀλλὰ τὸ νὰ ζῆσης καὶ ἐνεργήσης ἐν αὐτῷ εἶνε πρᾶγμα πολὺ διάφορον.—Μετὰ τὸν αἰσιόδοξον ἔρχεται ὁ τελεολόγος. Οὗτος μοὶ ἐγκωμιάζει τὴν σοφὴν τάξιν, τῆς ἕνεκα οἱ πλανῆται δὲν συγκρούονται, διατρέχοντες ἐν τῷ ἀπείρῳ τὰς τροχιάς αὐτῶν, ἧτις ἐμποδίζει τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν νὰ συναφουρθῶσιν εἰς ἕνα ἀπέραντον πόλτον, τῆς ἕνεκα οὔτε εἰς αἰώνιον πάγον μεταβάλλεται τὸ πᾶν, οὔτε πάλιν καταστρέφεται ὑπὸ τῆς θερμότητος, καὶ ἧτις, διὰ τῆς κλίσεως τῆς ἐκλειπτικῆς, δὲν ἀφίνει τὸ ἔαρ νὰ διαιωνισθῇ, ἀλλὰ προκαλεῖ τὸ θέρος, ὅπερ ὠριμάζει τοὺς καρπούς, κτλ. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα τί ἄλλο εἶνε παρ' ἀπλοῦ ὧν οὐκ ἄνευ ἔροι; Διότι, ἂν κόσμος τις μέλλει νὰ ὑπάρξῃ, καὶ ἂν οἱ πλανῆται τοῦ κόσμου τοῦτου μέλλουσι νὰ διαρκέσονται τοῦλάχιστον τόσον μόνον χρόνον, ὅσον χρειάζεται ἡ ἀκτίς τοῦ φωτός διὰ νὰ φθάσῃ ἀπὸ μακρονόν τινα ἀπλανῆ ἀστέρα ἕως εἰς αὐτούς, καὶ ἂν δὲν μέλλουσι νὰ ἐξαφανισθῶσιν, ἀπαραλλάκτως ὅπως ὁ υἱὸς τοῦ Λέσειγκ, ἀμέσως ἅμα γεννηθέντες, ἔπρεπε βέβαια τὰ πράγματα νὰ μὴ τεκτανθῶσι καὶ τόσον ἀδεξίως, ὥστε νὰ ἐπαπειλῇ ἤδη νὰ καταβρέσῃ τὸ πρῶτον αὐτῶν θεμελιῶδες ἐκρίωμα. Ἀλλ' ἄς εἰλωμεν εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολυῦμνήτου τούτου ἔργου, ἄς ἐξετάσωμεν τοὺς ὑποκριτάς, οἵτινες κινοῦνται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ταύτης τῆς τόσον σερεῶς μηχανευθείσης. Εὐθύς βλέπομεν συγχρόνως γεννώμενα τὸ πάσχειν καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι, καθ' ὅσον δὲ αὐξάνει ἡ αἰσθησις κατὰ τοσοῦτον συναυξάνουσαν καὶ τὴν ὀδύνην. Ἡ ἐπιθυμία συμβαδίζει παραλλήλως μετὰ τῆς ὀδύνης, ἀναπτύσσεται ἐπ' ἀρίστον, μέχρι οὗ ἐπὶ τέλος ὁ ἀνθρώπινος βίος δὲν παρέχει ἄλλο τι παρὰ θέμα τραγωδίας καὶ κωμωδίας. Ὅστις ἐξετάσῃ μετὰ προσοχῆς πάντα ταῦτα, καὶ εἶνε εἰλικρινής, οὗτος πολλὰ ὀλίγην διάθε-

σιν θὰ αἰσθανθῇ νὰ συμπάσῃ μετὰ τῶν αἰσιόδοξων τὸ Ἀλληλοῦσα. — νοτῶστέ δὲ ἄνοιξτε Ὁ βίος οὐδ' ὀλιγὸς παριστάνεται ὡς δῶρον, τὸ ὁποῖον προσφέρεται ἡμῖν (πρὸς ἀπόλαυσιν, ἀλλ' ὡς καθήκον, ὡς ἐντολή, τὴν ὁποῖαν ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἐκπληρώσῃ ἐργαζόμενος. Ἐντεῦθεν ἡ καθόλου ἀθλιότης ἐν τε τοῖς μικροῖς καὶ ἐν τοῖς μεγάλοις, ὁ ἀνευ ἀναπαύσεως κόπος, ὁ ἀνευ διακοπῆς συναγωνισμὸς, ὁ ἀτελεύτητος ἀγὼν, ἡ ἐπιβεβλημένη ἐνέργεια ἢ ἐντεινόμενα εἰς τὸ ἔπακρον ὅλας τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἡμῶν δυνάμεις. Ἐκατόμυρία ἀνθρώπων, συνηνωμένα εἰς ἔθνη, συντρέχουσιν εἰς τὸ κοινὸν ἀγαθόν, ἐν ᾧ ἕκαστος ἄτομον ἐνεργεῖ ὑπὲρ τοῦ ἰδίου ἀτμικοῦ ἀγαθοῦ· ἀλλὰ χιλιάδες θυμῶν πίπτουσι χάρις τῆς κοινῆς σωτηρίας. Ἄλλοτε προλήψεις ἀνόητοι, καὶ ἄλλοτε σοφιστικὴ πολιτικὴ ἔξεργεῖρουσι τοὺς λαοὺς πρὸς πόλεμον· πρέπει δὲ νὰ ῥύσῃ ποταμηδὸν τὸ αἷμα καὶ ὁ ἰδρῶς τοῦ μεγάλου πληθῶς, ὅπως εὐδοκῶσιν αἱ φαντασιόπληξιαὶ ὀλίγων τινῶν, ἢ ἐπανορθῶσιν τὰ σφάλματα τῶν. Ἐν καιρῷ δ' εἰρήνης, ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον προκόπτουσιν, αἱ ἐφευρέσεις κάμνουσι θαύματα, τὰ πλοῖα διαυλακώνουσι τὰς θαλάσσας καὶ μετακουρίζουσι λιχνεύματα ἀπὸ ὅλας τὰς γωνίας τοῦ κόσμου, τὰ κύματα δὲ καταβροχθίζουσι μυριάδας ἀνθρώπων. Τὸ πᾶν εἶνε εἰς κίνησιν, ἄλλοι σέβονται, ἄλλοι ἐνεργοῦν, καὶ ὁ θόρυβος εἶνε ἀπερίγραπτος. ῥοιὸν δὲ Ἀλλ' ὁ τελικὸς σκοπὸς πασῶν τούτων τῶν προσπαθειῶν τίς εἶνε; Νὰ συντηρηθῶσιν ἐπὶ βραχύτατον χρόνον ὄντα ἐφήμερα καὶ βασανισμένα, καὶ νὰ προσπαρισθῇ εἰς αὐτὰ τὸ πολὺ πολὺ ἀθλιότης τις ἀνεκτὴ, σχετικῆ μόνον ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς ὀδύνης, κατὰστασις δηλ. ἢ ἐνεδρεῖται καὶ εἶνε ἑτοίμη νὰ κυριεύσῃ ἡ πλῆξις, ἔρχεται ἀκολούθως ἡ ἀνανέωσις τῆς φυλῆς, καὶ ἡ ἀνανέωσις τῆς αὐτῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων, ἦτοι τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς.

ῥοιὸν δὲ Εἶνε ἀπίστευτον ἀληθῶς πόσον ἄσημος καὶ γυμνὸς ἐνδιαφέροντος, ἂν ἐπισκοπηθῇ ἐξωθεν, καὶ πόσον λαθραῖος καὶ σκοτεινός, ἂν ἐξετασθῇ ἐνδοθεν καὶ λεπτομερῶς, παρέρχεται ὁ βίος τῶν πλείστων ἀνθρώπων. Ὁ βίος οὗτος δὲν εἶνε ἄλλο τι παρὰ βάσανα, ἐπιθυμίαι καὶ πόθοι ἀνεκτέλεστοι, πορεία κλονομένη ἀνθρώπων ὀνειρευμένων διὰ μέσου τῶν τεσσάρων ἡλικιῶν τῆς ζωῆς μέχρι τοῦ θανάτου, μετὰ συνοδίας μεγάλης τετριμμένων ἰδεῶν. Οἱ ἀνθρώποι ὁμοιάζουσι μὲ ὄρολόγια, τὰ ὁποῖα ἐχορδίσθησαν καὶ δουλεύουσι, χωρὶς νὰ γνωρίζωσι διατί· ὁσάκις δὲ κυφορήθῃ καὶ γεννηθῇ ἀνθρώπος εἰς τὸν κόσμον, τὸ ὄρολόγιον τοῦ ἀνθρωπίνου βίου χορδίζεται ἐκ νέου, διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ ἀκόμη μίαν φορὰν τὴν τετριμμένην παλαιὰν ἐπαθὸν τῆς αἰωνίας μουσικῆς πυξίδος, φράσιν πρὸς φράσιν, καὶ μὲ παραλλαγὰς μόλις ἐπιαισθητάς.

Ἐκαστον ἄτομον, ἐκάστη ἀνθρωπίνη μορφή, ἐκάστη ἀνθρωπίνη ζωὴ, δὲν εἶνε παρά ἐνδυνείρον ἐπὶ πλεόν, ὄνειρον ἐφήμερον τοῦ ἀπείρου πνεύματος τῆς φύσεως, τῆς ἐπιμόνου καὶ πείσμονος θελήσεως τοῦ ζῆν δὲν εἶνε παρά μία ἐπὶ πλεόν παροδικῆ εἰκὼν, τὴν ὁποῖαν παίζουσα σχεδιάζει ἡ φύσις ἐπὶ τῆς ἀπείρου σελίδος τοῦ χρόνου καὶ τοῦ χρόνου, τὴν ὁποῖαν ἀφίνει νὰ ὑπάρξῃ σπιγμάς τίνας, ἱκανὰς νὰ ἐπιφέρωσι σκοτοδινιάσι ὡς ἐκ τῆς ἀκρας βραχύτητός των, καὶ τὴν ὁποῖαν παρευθὺς ἐξαλείφει διὰ τὴν σχεδιάσῃ εἰς τὸν τόπον τῆς ἄλλας. Καὶ ὅμως, αὕτη δὲ εἶνε ἡ ὄψις τοῦ βίου, ἡ παρέχουσα ἀφορμὴν εἰς πολλὰς σκέψεις, ἐκάστην τῶν παροδικῶν τούτων εἰκόνων, ἐκάστην τῶν ματαίων τούτων φαντασιῶν πλησιῶν, πρόπει νὰ ἐξαγοράσῃ ἡ βιαία καὶ ἀκάθεκτος θέλησις τοῦ ζῆν μὲ πάθη καὶ ἀλγηδὸν ὀδύνην πικρὴν καὶ ἀπειραριθμούς, καὶ μὲ θάνατον πικρὸν, τὸν ὁποῖον ἀδακόπως ὁ ἄνθρωπος φοβεῖται, καὶ ὁ ὁποῖος ἐπὶ τέλους ἐρχεται. Ἰδὸν διατὶ ἡ θῆσά νεκροῦ μᾶς κάμνει αἰφνης καὶ διὰ μίαν σκυθρωπὴν.

Ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου ταλαινεύεται, ὅπως τὸ ἐκκρεμές τοῦ ὄρολογίου, μεταξὺ τῆς ὀδύνης καὶ τῆς πλήξεως, καὶ ταῦτα εἶνε ἀληθῶς τὰ δύο τοῦ τελευταίου στοιχείου. Τὴν δὲ ἀλήθειαν ταύτην οἱ ἄνθρωποι ἐξέφρασαν μὲ πολὺ παιάδοξον τρόπον. Ἄρ' οὐ παρέστησεν τὸν Ἄδην ὡς τὸν τόπον πάσης βασάνου καὶ ὀδύνης, τὴν ἀπέμεινε διὰ τὸν οὐρανόν; Ἐὐλόγως ἡ πλήξις.

ΑΓΩΝ ΣΦΑΙΡΟΠΑΙΣΙΑΣ

Ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ σφαιριστηρίου ἐπίσημόν θά καταλάβῃ θέσιν μέγας ἀγὼν σφαιριστικῆς, ὅστις διεξήχθη ἔσχατως ἐν Παρισίοις μεταξὺ δύο περιωνύμων σφαιριστῶν, τοῦ Γάλλου Vignaux καὶ τοῦ Ἀμερικανοῦ Slosson. Ὁ ἔτερος αὐτῶν, ὁ Vignaux, οὐγὶ πρῶτον νῦν ὑφίστατο τοιοῦτον ἀγὼνα μόνις πέρυσσι διηγωνίζετο ἐν παρουσίᾳ πάλη πρὸς τρεῖς τῶν πρώτων ἐν Γαλλίᾳ σφαιριστῶν, καθ' ἣν κατήγαγε λαμπρὰν νίκην. Ἐκτοτε ἡ φήμη αὐτοῦ καθ' ἡμέραν ἐμεγαλύνετο, τὰ δὲ τρυπαῖά του οὐκ ἔωγα καθέθειν τὸν ἀντίτεχνον Ἀμερικανόν, ἐκινήσαν αὐτὸν νὰ διαπλευσῇ τὸν Ἀτλαντικόν, καὶ, ὁμοίως πρὸς τοὺς ἱππῶτας τοῦ μεσαίου, νὰ ἔλθῃ εἰς Παρισίους νὰ προκαλέσῃ εἰς μόνοναχίαν σφαιροπαίξις τὸν διαφρμιζόμενον Γάλλον. Εἶνε δὲ ἀμφότεροὶ οἱ ἀντίπαλοι ἀξιοὶ τῆς φήμης των, καὶ τὴν ἔκτακτον αὐτῶν εἰς τὸ σφαιροπαικτεῖν τέχνην καὶ δύναντιν προδίδει ἡ ὄλως ἀσυνήθης τῶν μῶνων των ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἐν γενεῖ σωματικῇ αὐτῶν εὐεξία.

Διεξήχθη δὲ ἡ ἀξιοσημειωτὸς πάλη ἐπὶ σφαιριστηρίου ἐπιτήδες κομισθέντος ἐξ Ἀμερικῆς ὑπὸ τοῦ Slosson καὶ ἐνώπιον τριμελοῦς ἑλληνοδικῶν δικαστηρίου, ὅπερ ἐμελλε νὰ κρίνῃ περὶ

πάσης ἀμφισβητήσεως ἐπὶ τῶν μὴ προφανῶν βολῶν ἀπειρον δὲ ἦτο τὸ πλῆθος τῶν συρρέον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ παιγνιδίου εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ σφαιριστηρίου, καὶ μετὰ ζωηροτάτου ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦν τὰς διαφόρους αὐτοῦ φάσεις κατὰ τὰς ἑξ ἡμέρας, αἵτινες εἶχον ταχθῆ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς μεγάλης παρτίδας δρισθείσης εἰς 4,000 βολάς. Ἰδέαν ἐπαρκῆ περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον διήγειρεν ἐν Ἀμερικῇ ὁ σφαιριστικὸς οὗτος ἀγὼν, δύναται νὰ παράσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν ἡ πληροφορία ὅτι εἰς τρεῖς τῶν αὐτῶν ἐφημερίδων, τὰς New-York Herald, Sportsman καὶ Journal de Chicago, ἰδιαιτέρου ἀνταποκριταὶ διεβίβαζον καθ' ἐκάστην νύκτα τηλεγραφικὰς πληροφορίας περὶ τῆς πορείας τοῦ παιγνιδίου, ἃν ἐκάστη δὲν ἐστοιχίζεν ὀλιγότερον πᾶν 200 δολλαρίων. Τὰ δὲ ὑπὲρ τοῦ Slosson θεθέντα στοιχήματα ὑπερβήσαν τὸ ἐκατομύριον φράγκων. Ἀλλὰ καὶ οἱ Παρισιοὶ δὲν ἐδείξαν ὀλιγότερον τῶν Ἀμερικανῶν ἐνδιαφέρον κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν πάλην. Διούτι πλὴν τοῦ ἐπάθλου τοῦ ἀγῶνος, δρισθέντος εἰς 5,000 φράγκων, στοιχήματα τοῦ ἦτορον σημαντικὰ ἐτέθησαν ὑπὲρ τοῦ Vignaux. Ἰγπήγοε δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἐπιτήτειων τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν, ὅτι δι' ἀγῶν διεξήγετο μεταξὺ συμπατριώτου των καὶ Ἀμερικανοῦ, ὅπερ ἐσημαίνει ὅτι ἡ ἔλθασις αὐτοῦ θά ἦτο καὶ ζήτημα φιλοτιμίας διὰ τοὺς Γάλλους. Ἐβύχως δι' αὐτοὺς τὸ ἔργον τοῦ διαφυλάξαι ἀπτῶτον τὴν ὑπόληψιν τῆς γαλλικῆς περὶ τὸ σφαιροπαικτεῖν ἐμπειρίας ἦτο ἀναθεθεμῆνον εἰς καλὰς χεῖρας ὁ κ. Vignaux ἐδικαίωσε τὴν φήμην αὐτοῦ καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν συμπατριωτῶν του ἐξελθῶν νικητῆς ἐκ τοῦ ἀγῶνος, ἐν ᾧ ἀφῆκεν ὀπίσω τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ κατὰ 800 περιπού βολάς. Ὁ μετὰ τὴν πενταήμερον ἐναγῶνιον πάλην θρίαμβος οὗτος τοῦ Γάλλου ἔχειρετίσθη ὑπὸ τῶν παρισταμένων διὰ ζωηροτάτων καὶ παρατεταθέντων εὐφημιῶν, οἷο δὲ εἰς τὸν ἀγῶνα παρασταθέντος ἀνταποκριταὶ τῶν ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων ἔσχον τὴν ἀτυχίαν νὰ διαβιδάσωσι τηλεγραφικῶς εἰς τὴν ὑπερωκεάνειαν ἡπειρὸν τὸ θλιβερόν ἀγγελμα τῆς ἡττης τοῦ συμπατριώτου αὐτῶν.

Ἡ περίστασις αὕτη παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς γαλλικὴν ἐφημερίδα νὰ ἀνατρέξῃ εἰς προηγουμένους χρόνους εἰς ἀναζητήσιον παραπλήσιον ἄλλων ὀνομαστῶν σφαιριστικῶν ἀγῶνων, ἡ δὲ ἔβρενα αὕτη ἔφερεν αὐτὴν μέχρι τῶν χρόνων τοῦ 18^{ου} Λουδοβίκου. Εὐρε λοιπὸν ἡ ἐν λόγῳ ἐφημερίς ὅτι διάσημος σφαιριστικὴ πάλη διεξήχθη ποτὲ μεταξὺ τοῦ μεγαλοπρεποῦς βασιλέως καὶ πινος καλουμένου Σαμιλιάρδου. Ὁ Σαμιλιάρδος οὗτος οὐτινος τὸ ὄνομα ποιητῆς τις θά συνεδύαζεν ἐξ αἵρετα ἐν ὁμοιοκαταλήκτῳ στίχῳ πρὸς τὸ βελλιάρδον, ἦτο μέλος τοῦ Παρλαμέντου καὶ ἀ-